

OCT 65

Terra de fang

REVISTA DE MARRATXÍ

EL CINEMA A MARRATXÍ
UN VIATGE PER LA HISTÒRIA
CULTURAL I SENTIMENTAL

MIKI DURÁN
GUIONISTA I DIRECTOR
DE CINEMA

ASSOCIACIONS
SON BONET PULMÓ VERD
ES PUNTET

GEN J
ROBÒTICA PER A INFANTS

El cine en Marratxí
Un viaje por la historia
cultural y sentimental

Miki Durán
Guionista y director
de cine

Asociaciones
Son Bonet Pulmó Verd
Es Puntet

Gen J
Robótica para niños

PAGAMENT DE TRIBUTS EN TERMINI VOLUNTARI

Del 16 de setembre al
2 de desembre de 2024
(ambdós inclosos)

marratxi.es

Ajuntament
de Marratxí

AGÈNCIA A
TRIBUTÀRIA
ILLES BALEARS

TODO LO QUE NECESITAS PARA TÚ MASCOTA

Más de 20 años innovando para
ofrecer productos que marcan
la diferencia

C/ Gremi Conradors, 13 A
Polígono Marratxí

dispetbaleares.es
971 604 262

Redacció
Redacción
Alberto Fraile
Ana Serra
Maria Antònia Pol

Maquetació i disseny gràfic
Maquetación y diseño gráfico
Paula Tomàs

Fotografia
Fotografía
Joan Arbós

Edició i producció
Edición y producción
Deacorde
C/ Gran Via Asima, 2, 10
07009 Palma, Illes Balears
Spain
T +34 971781042
T +34 668861972
info@deacorde.com

Impressió
Impresión
GraficArt Imprenta

Coordinació
Coordinación
Ajuntament de Marratxí
C/ Olesa 66, Sa Cabaneta

4

Ressó

Cultura / Gent Gran / Salut

12

Reportatge

» El cinema a Marratxí
El cine en Marratxí

20

Mirades

» Miki Durán
Guionista i director de cinema

30

Gen J

» Robòtica per a infants
Robótica para niños

34

Coneix les associacions

» Son Bonet Pulmo Verd
» Es Puntet

CULTURA

Torna la Biennial Internacional de Ceràmica de Marratxí

Després de sis anys sense celebrar-se, la Biennial Internacional de Ceràmica de Marratxí (BICMA) torna el març de 2025, coincidint amb la 40a edició de la Fira del Fang

El concurs de ceràmica artística adreçat als artistes que es dediquen a aquest art i ofici de tot el món va començar l'any 2003 i es va posar en pausa el 2011. El seu objectiu és fomentar la creació i la innovació, i donar suport als artistes d'aquest camp alhora que es vol donar a conèixer internacionalment el nom de Marratxí com a municipi del fang, d'antiga i continuada tradició ceramista. El certamen bianual és una oportunitat per fer presents el municipi i artistes de qualsevol nacionalitat.

Homenatge a la BICMA a la Nit de l'Art de Palma

La ceràmica de Marratxí va tenir presència destacada en una de les cites culturals més importants de Mallorca, la Nit de l'Art de Palma, el passat 21 de setembre, amb Peces del Món, una acurada selecció de les obres guanyadores i finalistes de les vuit edicions de la BICMA. L'exposició, que estarà oberta al públic fins al 9 de novembre a la Sala de la Capella de la Misericòrdia, ofereix als visitants l'oportunitat de descobrir la riquesa de la ceràmica contemporània de Marratxí i l'impacte que té en l'àmbit nacional e internacional.

La selecció de 42 peces destaca pel risc i l'experimentació. Les obres pertanyen a un fons heterogeni de fins a 140 creacions artístiques d'arreu del món que l'Ajuntament de Marratxí ha anat acumulant a través de premis i generoses

donacions. Segons el batle, Jaume Llompart, «donar a conèixer tota la feina que s'havia fet a les BICMA al municipi era un dels objectius de tenir presència a la capital».

El comissari de l'exposició, Jordi Pallarès, destaca que és una mostra molt peculiar i extraordinària. «Podrem veure una selecció d'artistes de 17 països i els 5 continents que fins ara han participat a la Biennial, amb diferents tècniques i apropaments a la ceràmica. Tenim varietat d'estils, que reflecteixen la identitat de la persona però que també posen en comú el context i l'espai. La ceràmica ens uneix de moltes maneres», afirma.

Per a Pallarès, especialista en art contemporani, «avui en dia la ceràmica està a les grans fires i galeries, i són molts els artistes que la volen incloure com a part del seu llenguatge. La ceràmica és una disciplina que ens connecta amb l'artesania i les arrels i que també té una dimensió molt contemporània», conclou.

Peces del Món compta amb ceramistes del Japó, Corea del Sud, Taiwan, Austràlia, Turquia, Romania, Egipte o Israel, entre molts d'altres països europeus, a més de diverses parts d'Espanya.

CULTURA ■

Vuelve la Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí

Después de seis años sin celebrarse, la Bienal Internacional de Cerámica de Marratxí (BICMA) vuelve en marzo de 2025, coincidiendo con la 40ª edición de la Fira del Fang

El concurso de cerámica dirigido a los artistas que se dedican a este arte y oficio de todo el mundo comenzó en 2003 y se puso en pausa en 2011. Su objetivo es fomentar la creación y la innovación, y apoyar a los artistas de este campo a la vez que se quiere dar a conocer internacionalmente el nombre de Marratxí como municipio del fang, de antigua y continua tradición ceramista. El certamen bianual es una oportunidad para hacer presentes al municipio y artistas de cualquier nacionalidad.

Homenaje a la BICMA en la Nit de l'Art de Palma

La cerámica de Marratxí tuvo presencia destacada en una de las citas culturales más importantes de Mallorca, la Nit de l'Art de Palma, el pasado 21 de septiembre, con Peces del Món, una cuidada selección de las obras ganadoras y finalistas de las ocho ediciones de la BICMA. La exposición, que permanecerá abierta al público hasta el 9 de noviembre en la Sala de la Capilla de la Misericordia, ofrece a los visitantes la oportunidad de descubrir la riqueza de la cerámica contemporánea de Marratxí y su impacto en el ámbito nacional e internacional.

La selección de 42 piezas destaca por el riesgo y la experimentación. Las obras pertenecen a un fondo heterogéneo de hasta 140 creaciones artísticas de todo el mundo que el Ayuntamiento de Marratxí ha ido acumulando a través de

premios y generosas donaciones. Según el alcalde, Jaume Llompart, "dar a conocer todo el trabajo que se había realizado en las BICMA en el municipio era uno de los objetivos de tener presencia en la capital".

El comisario de la exposición, Jordi Pallarès, destaca que es una muestra muy peculiar y extraordinaria. "Podremos ver una selección de artistas de 17 países y los 5 continentes que hasta ahora han participado en la Bienal, con diferentes técnicas y acercamientos a la cerámica. Tenemos variedad de estilos, que reflejan la identidad de la persona, pero que también ponen en común el contexto y el espacio. La cerámica nos une de muchas formas", afirma.

Para Pallarès, especialista en arte contemporáneo, "hoy en día la cerámica está en las grandes ferias y galerías, y son muchos los artistas que quieren incluirla como parte de su lenguaje. La cerámica es una disciplina que nos conecta con la artesanía y las raíces y que también tiene una dimensión muy contemporánea", concluye.

Peces del Món cuenta con ceramistas de Japón, Corea del Sur, Taiwán, Australia, Turquía, Rumanía, Egipto o Israel, entre otros muchos países europeos, además de varias partes de España.

CULTURA

El Rata Market reuneix centenars de persones al Museu del Fang i es consolida com un referent cultural i familiar

La VI edició del Rata Market a Marratxí, celebrada en l'entorn del Museu del Fang de Sa Cabaneta, va congregar nombroses famílies i centenars de visitants en una jornada que va fusionar artesania, gastronomia i cultura. Amb més de quaranta paradetes de productes locals i sostenibles, el mercat s'ha consolidat com un esdeveniment clau en el calendari cultural del municipi.

Na Irene, mare de dos fills, va compartir la seva experiència: «Està molt ben organitzat, com cada any. Venim una mica sobre la marxa perquè amb els fills és complicat». Na Irene va destacar l'ambient relaxat i familiar, assegurant que el seu pla era «menjar alguna cosa i després fer una volta».

Els tallers de creativitat varen ser un dels punts àlgids de l'esdeveniment. Na Celia, participant en el taller de pintura damunt cistelles de corda, va comentar: «Ens ho estan explicant tot molt bé i ara ens donen una mostra per provar la textura de la pintura. Es tracta de gaudir del procés i endur-nos un record d'aquest dia, a més d'explorar la nostra creativitat». Per a molts, com na Celia, el Rata Market no és només una ocasió per comprar, sinó també una experiència artística i cultural en un entorn distès.

L'aspecte musical també va brillar. En Juanma, conegut pel seu projecte OneManRocks, va ser una de les grans atraccions del dia. A punt de pujar a l'escenari, va compartir el seu entusiasme: «Construïsc les cançons amb els instruments que tenc, com un home orquestra modern. Jug amb estils com

el blues, el rock i una mica de country, i barreig ritmes com els DJ. Els nins fliparan». El seu enfocament innovador va captivar el públic i va afegir diversitat artística a l'esdeveniment.

Tot i una breu interrupció per una lleugera pluja, el programa d'activitats va continuar amb normalitat, mantenint l'interès dels assistents fins al final. Des de la zona gastronòmica, amb les seves opcions gourmet, fins als espectacles de circ i humor d'AndyCirque i la música de Fame & The Flames o Jänglermaister DJ, el Rata Market va oferir una experiència variada per a totes les edats.

Els més petits varen gaudir de grans experiències amb el contacontes Conte Contat o el taller laboratori d'insectes.

En Miquel, artesà d'Ikigai, va expressar la seva sorpresa: «Hi ha moltíssim moviment. És el primer any que venim i mai hauria pensat que hi hauria tanta gent». També hi ha estat present Ca Madò Bet dels Siurells amb la seva paradeta.

La regidora de Cultura de Marratxí, Carmen Cañellas, que no es va voler perdre el mercat, va destacar l'èxit de la jornada: «Estam molt satisfets amb aquest esdeveniment. Donam suport a aquest tipus d'iniciatives perquè són un senyal d'identitat, de cultura i de patrimoni». A més, va subratllar la importància de la programació per als infants i va afirmar que el Rata Market «impulsa el comerç local i ofereix una experiència única per a les famílies de Marratxí».

CULTURA

El Rata Market reúne a cientos de personas en el Museu del Fang y se consolida como un referente cultural y familiar

La VI edición del Rata Market en Marratxí, celebrada en el entorno del Museu del Fang de Sa Cabaneta, congregó a numerosas familias y cientos de visitantes en una jornada que fusionó artesanía, gastronomía y cultura. Con más de cuarenta puestos de productos locales y sostenibles, el mercadillo se ha consolidado como un evento clave en el calendario cultural del municipio.

Irene, madre de dos hijos, compartió su experiencia: "Está muy bien organizado, como cada año. Venimos un poco sobre la marcha porque con los hijos es complicado". Destacó el ambiente relajado y familiar, asegurando que su plan era "comer algo y luego dar una vuelta".

Los talleres de creatividad fueron uno de los puntos álgidos del evento. Celia, participante en el taller de pintura en cestas de cuerda, comentó: "Nos lo están explicando todo muy bien y ahora nos dan una muestra para probar la textura de la pintura. Se trata de disfrutar del proceso y llevarnos un recuerdo de este día, además de explorar nuestra creatividad". Para muchos, como Celia, el Rata Market no es solo una ocasión para comprar, sino una experiencia artística y cultural en un entorno distendido.

El aspecto musical también brilló. Juanma, conocido por su proyecto OneManRocks, fue una de las grandes atracciones del día. A punto de subir al escenario, compartió su entusiasmo: "Construyo las canciones con los instrumentos que tengo, como un hombre orquesta

moderno. Juego con estilos como blues, rock, algo de country y mezclo ritmos como los DJs. Los niños fliparán". Su enfoque innovador cautivó al público, añadiendo diversidad artística al evento.

A pesar de una breve interrupción por una ligera lluvia, el programa de actividades continuó con normalidad, manteniendo el interés de los asistentes hasta el final. Desde la zona gastronómica, con sus opciones gourmet, hasta los espectáculos de circo y humor de AndyCirque y la música de Fame & The Flames o Jänglermaister DJ, el Rata Market ofreció una experiencia variada para todas las edades.

Los más pequeños disfrutaron de grandes experiencias con el cuentacuentos Conte Contat o el taller laboratorio de insectos.

Miquel, artesano de Ikigai, expresó su sorpresa: "Hay muchísimo movimiento. Es el primer año que venimos y nunca habría pensado que hubiera tanta gente". También estaba presente Na Madó Bet d'es Siurells.

La regidora de Cultura de Marratxí, Carmen Cañellas, que no se quiso perder el mercadillo, destacó el éxito de la jornada: "Estamos muy satisfechos con este evento. Apoyamos este tipo de iniciativas porque son una seña de identidad, de cultura y de patrimonio". Además, subrayó la importancia de la programación para los niños y afirmó que el Rata Market "impulsa el comercio local y ofrece una experiencia única para las familias de Marratxí".

El Parc de la Mediterrània s'omple d'artesanania, jocs infantils i hamburgueses en la segona edició de l'Artetxí

L'Artetxí és una fira itinerant que neix de la necessitat de donar a conèixer les associacions de veïns i les organitzacions del municipi sense ànim de lucre i també d'impulsar el comerç local.

El Parc de la Mediterrània de sa Nova Cabana va ser l'indret que va acollir la segona edició d'aquesta fira, amb un mercat d'artesanania, jocs infantils i música en directe per a totes les edats.

En aquesta ocasió, s'ha donat suport a l'Associació Nova Cabana i a l'entitat social Anem Junts, una organització que promou l'oci inclusiu per a persones amb diversitat funcional i que ja va tenir presència en la primera edició de l'Artetxí a Son Ramonell.

A més, s'ha convocat la primera edició del concurs d'hamburgueses del municipi, el Burguertxí. Tres foodtrucks —Kings Fusion, Frapa's i Porc Negre— han competit pel primer lloc al podi de la millor hamburguesa. El primer premi ha estat per a Kings Fusion, seguit per Frapa's en el segon lloc i Porc Negre en el tercer. Tot i així, totes tres varen esgotar bona part de les seves existències, i cadascuna es va endur a casa un siurell personalitzat de l'olleria Ca Madò Bet.

L'esdeveniment s'ha dividit en unes quantes zones dedicades a distintes activitats. El bosquet màgic, que ha comptat amb el suport del Consell de Mallorca, ha estat l'espai dedicat a la dinamització familiar, amb jocs de psicomotricitat per a infants de tres a sis anys. També hi ha hagut una estació de jocs de taula, coordinada per l'associació Zen Esports, i un circuit d'equilibris per a tota la família, organitzat per Slackline Mallorca. Al cor del bosc es va ser testimoni del contacontes de Conte Contat i de les actuacions musicals amb els grups Jazzcuzzi, de Pòrtol, i Monkey Doo.

Entre les paradetes n'hi havia d'artesanania tèxtil i de fusta, ninots fets a mà, decoracions amb materials reciclats, arracades d'argila, accessoris de cuir, figures impreses en 3D i pintades a mà, resina epoxi, productes de platja, així com arracades i bosses fetes de ganxet.

Aquesta oferta d'activitats, programada per l'Àrea de Participació Ciutadana de l'Ajuntament, es va alinear amb l'objectiu de fomentar diferents formes d'oci i d'impulsar el comerç local.

El Parc de la Mediterrània se llena de artesanía, juegos infantiles y hamburguesas en la segunda edición del Artetxí

El Artetxí es una feria itinerante que nace de la necesidad de dar a conocer las asociaciones de vecinos y las organizaciones del municipio sin ánimo de lucro y también de impulsar el comercio local.

El Parc de la Mediterrània de Sa Nova Cabana fue el lugar que acogió la segunda edición de esta feria, con un mercado de artesanía, juegos infantiles y música en directo para todas las edades.

En esta ocasión, se ha dado apoyo a la Associació Nova Cabana y a la entidad social Anem Junts, una organización que promueve el ocio inclusivo para personas con diversidad funcional y que ya tuvo presencia en la primera edición del Artetxí en Son Ramonell.

Además, se ha convocado la primera edición del concurso de hamburguesas del municipio, el Burguertxí. Tres foodtrucks —Kings Fusion, Frapa's y Es Porc Negre— han competido por el primer lugar en el podio de la mejor hamburguesa. El primer premio ha sido para Kings Fusion, seguido por Frapa's en segundo lugar y Porc Negre en el tercero. Aun así, las tres agotaron buena parte de sus existencias, y cada una se llevó a casa un siurell personalizado de la ollería Ca Madò Bet.

El evento se ha dividido en varias zonas dedicadas a distintas actividades. El bosquet màgic, que ha contado con el apoyo del Consell de Mallorca, ha sido el espacio dedicado a la dinamización familiar, con juegos de psicomotricidad para niños de tres a seis años. También hubo una estación de juegos de mesa, coordinada por la asociación Zen Esports, y un circuito de equilibrios para toda la familia, organizado por Slackline Mallorca. En el corazón del bosque fue testigo del cuentacuentos de ConteContat y de las actuaciones musicales con los grupos Jazzcuzzi, de Pòrtol, y Monkey Doo.

Entre los puestos se podía encontrar artesanía textil y de madera, muñecos hechos a mano, decoraciones con materiales reciclados, pendientes de arcilla, accesorios de cuero, figuras impresas en 3D y pintadas a mano, resina epoxi, productos de playa, así como pendientes y bolsas hechas de ganchillo.

Esta oferta de actividades, programada por el Área de Participación Ciudadana del Ayuntamiento, se alineó con el objetivo de fomentar diferentes formas de ocio y de impulsar el comercio local.

GENT GRAN

Donants de Memòria, el llegat de la gent gran de Marratxí al micròfon

El primer d'octubre, la plaça de Donants de Sang d'Es Pla de na Tesa va acollir els testimonis de vuit persones perquè la memòria del municipi no es perdés. La iniciativa Donants de Memòria, un projecte impulsat per l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament, té com a objectiu preservar i difondre la història oral de Marratxí a través dels records i les vivències dels seus habitants majors de 65 anys. L'acte va començar amb una taula rodona sobre records de la infància i l'adolescència. La trobada, que formava part d'un programa especial de Ràdio Marratxí amb motiu del Dia Internacional de la Gent Gran, va permetre que, durant una hora, cadascun dels participants deixàs el seu llegat a les ones.

El programa va comptar amb vuit personalitats molt diferents, però amb un vincle comú: el municipi. Hi varen participar Teresa Matas, artista visual; Eusèbia Rayó, escriptora i exfuncionària; Ascensión Parra, educadora social; Maria Rosa Adrover, tècnica de laboratori; Guillem Ramis, mestre d'escola jubilat; Toni Salvà, pagès; Miquel Rosselló, expolític i president de la Fundació Darder Mascaró, i Biel Massot i Muntaner, investigador.

Eusèbia Rayó, que va arribar a Sa Cabaneta als anys vuitanta, va explicar que el que més la va impressionar al principi era veure el ramat d'ovelles que passava cada dia pel seu carrer. Per la seva banda, Miquel Rosselló va recordar amb afecte l'aeroclub, un lloc on anava a nedar i a passar el temps lliure durant la joventut.

La donació no es va limitar només al passat. Maria Rosa Adrover va destacar que la vida cultural al municipi és ben activa. Ella participa en un grup de gòspel, i va contar que s'ho passa «la mar de bé», i que aprofita per socialitzar amb altres dones, mantenir una rutina d'assaig i estudi, i «riure una estona». A més, els participants també varen aprofitar l'ocasió per ser crítics amb aspectes del municipi que els agradaria millorar, com fomentar la solidaritat entre veïns, millorar les infraestructures, gestionar el trànsit rodat o facilitar l'accés a l'habitatge.

A la taula rodona també hi varen assistir el batle, Jaume Llompart, i la regidora de Serveis Socials, Elvira García, que varen destacar la importància d'aquesta iniciativa. «Tenim clar i present el paper que té la gent gran en la nostra societat, i és important donar veu a les persones de més edat, perquè tenen moltes vivències per compartir amb nosaltres», va assenyalar el batle.

Aquesta iniciativa és part d'un projecte més ampli que continuarà amb altres activitats adreçades als majors del municipi. Donants de Memòria pretén integrar els records de la gent gran en la vida social de Marratxí i garantir així que aquest patrimoni oral no es perdi

GENT GRAN

Donants de Memòria, el legado de las personas mayores de Marratxí al micrófono

El primer día de octubre, la plaza Donants de Sang d'Es Pla de na Tesa acogió los testimonios de ocho personas para que la memoria del municipio no se perdiera. La iniciativa *Donants de Memòria*, un proyecto impulsado por el Área de Servicios Sociales del Ayuntamiento, tiene como objetivo preservar y difundir la historia oral de Marratxí a través de los recuerdos y las vivencias de sus habitantes mayores de 65 años. El acto comenzó con una mesa redonda sobre recuerdos de la infancia y la adolescencia. El encuentro, que formaba parte de un programa especial de Ràdio Marratxí con motivo del Día Internacional de las Personas Mayores, permitió que, durante una hora, cada uno de los participantes dejara su legado en las ondas.

El programa contó con ocho personalidades muy diferentes, pero con un vínculo común: el municipio. Participaron Teresa Matas, artista visual; Eusèbia Rayó, escritora y exfuncionaria; Ascensión Parra, educadora social; Maria Rosa Adrover, técnica de laboratorio; Guillem Ramis, maestro de escuela jubilado; Toni Salvà, campesino; Miquel Rosselló, expolítico y presidente de la Fundación Darder Mascaró; y Biel Massot y Muntaner, investigador.

Eusèbia Rayó, que llegó a Sa Cabaneta en los años ochenta, explicó que lo que más le impresionó al principio era ver el rebaño de ovejas que pasaba cada día por su calle. Por su parte, Miquel Rosselló recordó con afecto el aeroclub, un lugar donde iba a nadar y a pasar el tiempo libre durante su juventud.

La donación no se limitó solo al pasado. Maria Rosa Adrover destacó que la vida cultural en el municipio es muy activa. Ella participa en un grupo de gòspel y contó que se lo pasa "la mar de bien", y que aprovecha para socializar con otras mujeres, mantener una rutina de ensayo y estudio, y "reír un rato". Además, los participantes también aprovecharon la ocasión para ser críticos con aspectos del municipio que les gustaría mejorar, como fomentar la solidaridad entre vecinos, mejorar las infraestructuras, gestionar el tráfico rodado o facilitar el acceso a la vivienda.

A la mesa redonda también asistieron el alcalde, Jaume Llompart, y la regidora de Servicios Sociales, Elvira García, quienes destacaron la importancia de esta iniciativa. «Tenemos claro y presente el papel que tiene la gente mayor en nuestra sociedad, y es importante dar voz a las personas de más edad, porque tienen muchas vivencias para compartir con nosotros», señaló el alcalde.

Esta iniciativa es parte de un proyecto más amplio que continuará con otras actividades dirigidas a los mayores del municipio. Donants de Memòria pretende integrar los recuerdos de las personas mayores en la vida social de Marratxí y garantizar así que este patrimonio oral no se pierda.

El cinema a Marratxí: un viatge per la història cultural i sentimental

El cine en Marratxí: un viaje por la historia cultural y sentimental

Fotografia del fons
Pòrtula / Marratxipèdia

Durant el segle XX, els cinemes han estat molt més que una simple sala d'entreteniment. Han estat l'escenari de les primeres cites (algunes amb carabina), els primers petons, l'espai on es descobrien estrelles inoblidables i es vivien aventures emocionants sense sortir del municipi. Les sales de projecció es varen convertir en punts de trobada on les mirades tímides es creuaven en la penombra i les històries a la pantalla encenien la imaginació de tothom.

Aquest viatge per la història cultural i sentimental de Marratxí ens convida a reviuir aquells moments màgics que varen marcar generacions, des dels amors nascuts entre butaques fins a les èpiques narratives que ens varen fer somiar en mons llunyans.

La història del cinema a Marratxí comença l'1 de setembre de 1927 amb la inauguració de l'Ideal Cinema a Es Pont d'Inca. Era una sala amb capacitat per a 530 persones, 30 de les quals s'asseien en un petit amfiteatre. Segons la historiadora marratxinera Laura de Luque, «el nostre municipi va ser pioner en l'explotació del negoci cinematogràfic. Es varen establir diverses sales de cinema que no només oferien entreteniment, sinó que també s'adaptaven a altres esdeveniments, de manera que garantien la rendibilitat del negoci i es consolidaven com un referent cultural».

L'Ideal, un dels primers cinemes de Mallorca, formava part de la xarxa de l'empresa Cinematogràfica Balear, propietat d'Andreu Bordoy Fiol, pionera en l'explotació cinematogràfica a gran escala. A més del cinema d'Es

Durante el siglo XX los cines han sido mucho más que una simple sala de entretenimiento; han sido el escenario de las primeras citas (algunas con carabina), los primeros besos, el espacio donde se descubrieron estrellas inolvidables y se vivieron emocionantes aventuras sin salir del municipio. Las salas de proyección se convirtieron en puntos de encuentro donde las miradas tímidas se cruzaban en la penumbra y las historias en la pantalla encendían la imaginación de todos.

Este viaje por la historia cultural y sentimental de Marratxí nos invita a revivir aquellos momentos mágicos que marcaron a generaciones, desde los romances nacidos entre butacas hasta las épicas narrativas que nos hicieron soñar con mundos lejanos.

La historia del cine en Marratxí comienza el 1 de septiembre de 1927 con la inauguración del Ideal Cinema en Es Pont d'Inca. Era una sala con capacidad para 530 personas, de las cuales 30 se encontraban en un pequeño anfiteatro. Según la historiadora marratxinera Laura de Luque, "nuestro municipio fue pionero en la explotación del negocio cinematográfico, se establecieron varias salas de cine que no solo ofrecían entretenimiento sino que también se adaptaban a otros eventos, garantizando su rentabilidad y consolidándose como un punto de referencia cultural".

El Ideal, uno de los primeros cines de Mallorca, formaba parte de la red de la empresa Cinematográfica Balear, propiedad de Andreu Bordoy Fiol, pionera en la explotación cinematográfica a gran escala. Además del

Pont d'Inca, aquesta empresa gestionava altres sales a Valldemossa, Sóller, Inca, Bunyola i Andratx, la qual cosa va crear una xarxa que va permetre l'expansió del setè art arreu de l'illa.

Paral·lelament, es va obrir un altre espai de projeccions, Can Bayé, també situat a Es Pont d'Inca. Tenia una capacitat per a 400 persones i oferia tant funcions cinematogràfiques com balls. Can Bayé representava un model d'explotació familiar més modest, capaç d'adaptar-se a les necessitats de cada moment.

A Pòrtol, a partir dels anys trenta, el Cine Dorado es va convertir en el principal punt de trobada del poble. De Luque explica que «el Dorado va ser un referent cultural per a diverses generacions, oferint no només projeccions de pel·lícules, sinó també esdeveniments culturals fins al seu tancament definitiu el 2010». Aquesta sala, situada al carrer de José Antonio Primo de Rivera (actual Carrer Major), tenia capacitat per a 240 persones. Als anys quaranta, va estar regentada per Jaume Salom Dols, un emprenedor que també dirigia altres sales, com la de Santa Maria o Sencelles.

Durant aquesta dècada, les sales de cinema d'Es Pont d'Inca i Pòrtol, sense cadires fixes al terra, es varen convertir en espais multifuncionals per garantir-ne la rendibilitat. A més de les projeccions de pel·lícules, acollien balls populars, representacions teatrals, sarsueles, espectacles de varietats i esdeveniments comunitaris, com conferències, festivals de talent local o reunions polítiques clandestines. Fins i tot

cine de Es Pont D'Inca, esta empresa gestionaba otras salas en Valldemossa, Sóller, Inca, Bunyola y Andratx, consolidando una red que permitió la expansión del séptimo arte a lo largo y ancho de la isla.

Paralelamente, se abrió otro espacio de proyecciones, Can Bayé, también situado en Es Pont d'Inca. Tenía una capacidad para 400 personas y ofrecía tanto funciones cinematográficas como bailes. Can Bayé representaba un modelo de explotación familiar más modesto, capaz de adaptarse a las necesidades de cada momento.

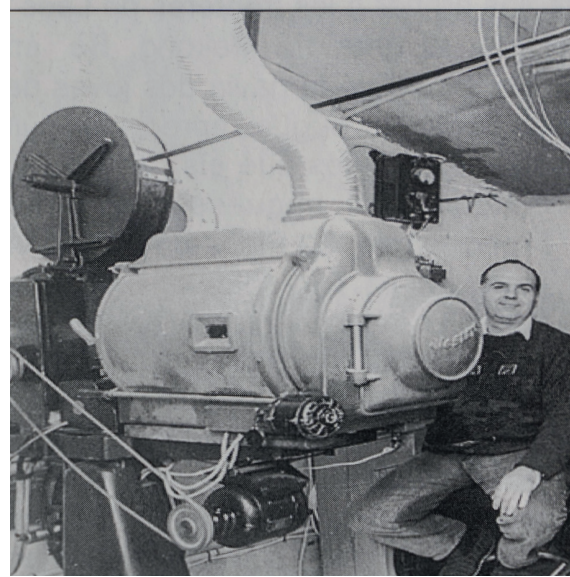
En Pòrtol, a partir de los años 30, el Cine Dorado se convirtió en el principal lugar de encuentro del pueblo. De Luque explica que "el Dorado fue un punto de referencia cultural para varias generaciones, ofreciendo no solo proyecciones de películas sino también eventos culturales hasta su cierre definitivo en 2010". Esta sala, situada en la calle José Antonio Primo de Rivera (actual Carrer Major), tenía capacidad para 240 personas. En los años cuarenta estuvo regentada por Jaume Salom Dols, un emprendedor que también dirigía otras salas, como la de Santa María o Sencelles.

Durante esta década, las salas de cine de Es Pont d'Inca y Pòrtol, sin sillas fijas al suelo, se convirtieron en espacios multifuncionales para garantizar su rentabilidad. Además de las proyecciones de películas, acogían bailes populares, representaciones teatrales, zarzuelas, espectáculos de variedades y eventos comunitarios como conferencias, festivales de talento local o reuniones políticas clandestinas.

Fotografia del fons familiar
Amengual Fiol, integrat dins l'arxiu
Pòrtula / Marratxipèdia

Fotografia del archivo familiar
Amengual Fiol, integrado en
Pòrtula / Marratxipèdia

s'utilitzaven per a banquets de noces. En definitiva, eren un eix central de la vida social i cultural de Marratxí.

L'historiador i coautor de l'article «El Cinema a Marratxí», Manel Santana, explica que en aquella època «el cinema no només era una finestra oberta al món, sinó també una font d'entreteniment a un preu assequible i un espai de sociabilitat per a àmplies capes de la població».

L'auge del cinema als anys cinquanta

El Cinema Excelsior, que va obrir les portes l'any 1953 al carrer del Metge Gómez Ulla d'Es Pont d'Inca, va ser gestionat inicialment pel rector de l'església. Amb una capacitat per a 200 persones, era una antiga sala d'espectacles que s'havia equipat amb un modern projector. Aquest no era un fet aïllat, Manel Santana ens explica que «els cinemes no només eren espais d'entreteniment, sinó que també eren emprats com a eines educatives, dirigides pels rectors de les esglésies que els utilitzaven per a activitats moralitzants i adoctrinadores».

Amb el temps, el Cine Excelsior va ser adquirit per Francesc Albertí Vanrell, que el va gestionar fins que es va tancar el juny de 1962, fet que va coincidir amb la inauguració del Cine Palau, més modern i millor ubicat, a l'avinguda d'Antoni Maura. Amb una capacitat per a més de 500 persones, va suposar un avanç significatiu en l'experiència cinematogràfica, ja que oferia més confort i tecnologia d'avantguarda. Durant dècades, va ser el lloc preferit per a les estrenes i les projeccions més importants, i es va convertir en un referent cultural per a diverses generacions d'Es Pont d'Inca. Encara que va tancar les portes als anys vuitanta, la seva memòria persisteix en la història cultural i emocional del municipi.

Espai de socialització

L'any 1937 es va crear la Junta Superior de Censura Cinematogràfica, amb seu a Salamanca, presidida pel director general de Cinematografia i integrada per membres del Departament de Propaganda, l'Exèrcit i l'Església. Els representants eclesiàstics tenien l'última paraula

Incluso se usaban para banquetes de bodas, siendo un eje central de la vida social y cultural de Marratxí.

El historiador y coautor del artículo “El Cinema a Marratxí”, Manel Santana, explica que en esa época "el cine no solo era una ventana abierta al mundo, sino también una fuente de entretenimiento a un precio accesible y un espacio de sociabilidad para amplias capas de la población".

El auge del cine en los años 50

El Cinema Excelsior, que abrió sus puertas en 1953 en la calle Metge Gómez Ulla de Es Pont d'Inca, estuvo gestionado inicialmente por el rector de la iglesia. Con una capacidad para 200 personas, era una antigua sala de espectáculos a la que se había equipado con un moderno proyector. Este no era un hecho aislado, Manel Santana nos explica que "los cines no solo eran espacios de entretenimiento, también eran empleados como herramientas educativas, dirigidas por los rectores de las iglesias que los utilizaban para actividades moralizantes y adoctrinadoras".

Con el tiempo, el Cine Excelsior fue adquirido por Francesc Albertí Vanrell, quien lo gestionó hasta su cierre en junio de 1962, hecho que coincidió con la inauguración del Cine Palau, más moderno y mejor ubicado, en la avenida Antoni Maura. Con una capacidad para más de 500 personas, supuso un avance significativo en la experiencia cinematográfica, ofreciendo mayor confort y tecnología de vanguardia. Durante décadas, fue el lugar preferido para los estrenos y proyecciones más importantes, convirtiéndose en un referente cultural para varias generaciones de Es Pont d'Inca. Aunque cerró sus puertas en los años 80, su memoria persiste en la historia cultural y emocional del municipio.

Espacio de socialización

En 1937 se creó la Junta Superior de Censura Cinematográfica, con sede en Salamanca, presidida por el director general de Cinematografía, estaba integrada por miembros del Departamento de Propaganda, el Ejército y la Iglesia. Los representantes eclesiásticos tenían la

Fotografies del fons
Pòrtula / Marratxipèdia

Fotografías del archivo
Pòrtula / Marratxipèdia

en qüestions de moralitat i podien vetar pel·lícules que haguessin estat aprovades pels altres membres de la Junta.

Tot el que estava relacionat amb la pàtria, la religió i la família tradicional era intocable. Tal com comenta Manel Santana, «el cinema servia com a vehicle de doctrina, promovent figures i valors de l'Espanya imperial per consolidar la ideologia del règim i la moral de l'església catòlica».

El cinema a Marratxí, com a la resta d'Espanya, va estar condicionat per la censura. Les pel·lícules patien un doble veto: primer eren revisades a Madrid i després a Palma. Segons explica Laura de Luque, «durant el règim franquista, el cinema va ser objecte d'un estricte control, amb la Junta de Censura supervisant cada pel·lícula per assegurar que no contingués missatges considerats indecents, subversius o contraris als valors del règim».

Manel Santana explica que «les pel·lícules eren sotmeses a un escrutini minuciós i classificades en una escala de l'1 "per a tots els públics" al 4 "greument perillosa", passant pel 3-R "majors amb reserves"». En arribar a Marratxí, les pel·lícules venien acompanyades de la fitxa de censura corresponent, en què es detallaven els talls fets tant d'imatge com de so.

Durant els primers anys del franquisme, el règim espanyol va censurar estrelles de cinema que havien donat suport a la República, prohibint el 1940 esmentar figures com **Charles Chaplin** o **Bette Davis**. La censura cinematogràfica modificava escenes, diàlegs i, de vegades, queia en l'absurd, com a la pel·lícula *Mogambo* (1953), on l'adulteri va ser transformat en incest pel doblatge. Mentrestant, el cinema espanyol va impulsar el gènere folklòric i produccions propagandístiques com *Raza* (1942), escrita pel mateix Franco.

Tot i aquests esforços, el cinema nord-americà va guanyar popularitat, i figures com **Humphrey Bogart** i **John Wayne** es van convertir en ídols. Les grans produccions de Hollywood,

última paraula en temes de moralitat, podien vetar pel·lícules que hubieran sido aprobadas por los demás integrantes de la Junta.

Todo lo referente a la patria, la religión y la familia tradicional era intocable. Tal y como explica Manel Santana, "el cine servía como un vehículo de doctrina, promoviendo figuras y valores de la España imperial para consolidar la ideología del régimen y la moral de la iglesia católica".

El cine en Marratxí, como en el resto de España, estuvo condicionado por la censura. Las cintas sufrían un doble veto – primero eran revisadas en Madrid y después en Palma. Según explica Laura de Luque, "durante el régimen franquista, el cine fue objeto de un estricto control, con la Junta de Censura supervisando cada película para asegurar que no contuviera mensajes considerados indecentes, subversivos o contrarios a los valores del régimen".

Manel Santana explica que "Las películas eran sometidas a un minucioso escrutinio y clasificadas en una escala del 1 ('para todos los públicos') al 4 ('gravemente peligrosa'), pasando por el 3-R ('mayores con reparos')". Al llegar a Marratxí, las películas venían acompañadas de su correspondiente ficha de censura, donde se detallaban los cortes realizados tanto de imagen como de sonido.

Durante los primeros años del franquismo, el régimen español censuró a estrellas de cine que apoyaron la República, prohibiendo en 1940 mencionar a figuras como **Charles Chaplin** o **Bette Davis**. La censura cinematográfica modificaba escenas, diálogos y a veces caía en el absurdo, como en la película *Mogambo* (1953), donde adulterio fue transformado en incesto por el doblaje. Mientras tanto, el cine español impulsó el género folclórico y producciones propagandísticas como *Raza* (1942), escrita por el propio Franco.

A pesar de estos esfuerzos, el cine estadounidense ganó popularidad, y figuras como **Humphrey Bogart** y **John**

com **Ben-Hur** i **Els deu manaments**, van triomfar a la taquilla. També van arribar a l'illa pel·lícules d'estrelles europees com **Alain Delon** i **Brigitte Bardot**. Paral·lelament, actors espanyols com Sara Montiel i Raphael dominaven el cinema nacional.

El cinema no només ofería entreteniment, sinó que es va convertir en un espai clau per a la socialització dels joves. Els programes de mà, amb informació sobre les pel·lícules i pròximes estrenes, eren un element important en la promoció cinematogràfica.

Segons l'historiador Manel Santana, «quan els joves començaven a desenvolupar la seva autonomia, espais com el cinema no només oferien entreteniment, sinó que també es varen convertir en punts de trobada essencials per a la socialització i la construcció de relacions».

El declivi del cinema tradicional

«Els cotxes es varen convertir en rivals importants per al cinema. L'arribada del 600 ofería a les famílies alternatives d'oci com excursions a platges i sales de festa, que esdevindrien els principals mitjans d'entreteniment durant els caps de setmana», afirma Laura de Luque.

Amb l'arribada de la televisió als anys seixanta i dels videoclubs als vuitanta, les sales de cinema de Marratxí varen començar a perdre força, i moltes varen acabar tancant a causa de la disminució de l'assistència, provocada per la competència d'aquestes noves formes d'entreteniment. El Cine Dorado de Pòrtol, per exemple, va tancar les portes per primera vegada als anys setanta a causa de dificultats econòmiques. Tot i que més tard reprendria la activitat.

El 1975, el cinema espanyol va mostrar el primer nu integral, protagonitzat per **María José Cantudo** a **La trastienda** (1976), que va inaugurar el gènere del «destape». A partir d'aleshores, les pantalles es varen omplir de pel·lícules

Wayne se van convertir en ídols. Les grans produccions de Hollywood, com **Ben-Hur** y **Los diez mandamientos**, triunfaron en taquilla. También llegaron a la isla películas de estrellas europeas como **Alain Delon** y **Sophia Loren**. Paralelamente, actores españoles como Sara Montiel y Raphael dominaban el cine nacional.

El cine no solo ofrecía entretenimiento, sino que se convirtió en un espacio clave para la socialización de los jóvenes. Los programas de mano, con información sobre las películas y próximos estrenos, eran un elemento importante en la promoción cinematográfica.

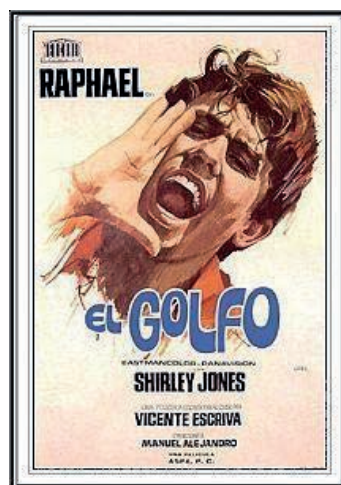
Según el historiador Manel Santana, “cuando los jóvenes comenzaban a desarrollar su autonomía, espacios como el cine no solo ofrecían entretenimiento, sino que también se convirtieron en puntos de encuentro esenciales para la socialización y la construcción de relaciones”.

El declive del cine tradicional

"Los coches se convirtieron en rivales importantes para el cine. La llegada del 600 ofrecía a las familias alternativas de ocio como excursiones a playas y salas de fiesta, consolidándose así como principales medios de entretenimiento durante los fines de semana", afirma Laura de Luque.

Con la llegada de la televisión en los años 60 y de los videoclubs en los 80, las salas de cine de Marratxí comenzaron a perder fuerza, y muchas de ellas terminaron cerrando debido a la disminución de la asistencia, causada por la competencia de estas nuevas formas de entretenimiento. El Cine Dorado de Pòrtol, por ejemplo, cerró por primera vez sus puertas en los años 70 debido a dificultades económicas. Aunque más tarde retomaría su actividad.

En 1975, el cine español mostró su primer desnudo integral, protagonizado por **María José Cantudo** en **La trastienda** (1976), inaugurando el género del "destape". A partir de

en què el principal atractiu eren els nus de les actrius, justificats pel guió. Moltes d'aquestes cintes estaven protagonitzades per un duo molt taquiller: **Andrés Pajares** i **Fernando Esteso**.

«Després de quaranta anys de Franco, la fase de destape va permetre l'estrena de pel·lícules eròtiques que, malgrat la seva dubtosa qualitat artística, reflectien l'ànim de llibertat i el desig de veure allò que abans estava censurat», comenta Santana.

El 1979, dos anys després de l'abolició de la censura, es va estrenar **El crim de Cuenca**, provocant la ira de la Guàrdia Civil per la imatge negativa que projectava d'ells. La pressió va portar que la directora, **Pilar Miró**, fos sotmesa a un consell de guerra, mentre es demanava al govern d'Adolfo Suárez que segrestés la pel·lícula. No obstant això, gràcies a una reforma legal, Miró va ser absolta per un tribunal civil. Així van concloure més de quatre dècades de control institucional.

Al llarg del segle XX, les sales de cinema a Marratxí varen ser el cor de la vida comunitària. Eren un lloc on gaudir del setè art, celebrar esdeveniments i enfortir els llaços socials. Per a molts joves, anar al cinema representava una porta al món i una de les primeres experiències socials fora de l'entorn familiar.

No obstant això, amb l'arribada dels centres comercials i les multisales als anys vuitanta i noranta, les petites sales de cinema de barri no varen poder competir i varen acabar tancant les portes.

El present i el futur del cinema

Avui dia, el llegat del cinema a Marratxí continua viu a través de Cinesa, situat al centre comercial Mallorca Fashion Outlet. Aquesta moderna multisala reflecteix

entonces, las pantallas se llenaron de películas donde el principal atractivo eran los desnudos de las actrices, "justificados" por el guion. Muchas de estas cintas estaban protagonizadas por un dúo muy taquillero: **Andrés Pajares** y **Fernando Esteso**.

"Después de cuarenta años de Franco, la fase de destape permitió el estreno de películas eróticas que, a pesar de su dudosa calidad artística, reflejaban el ánimo de libertad y el deseo de ver aquello que antes estaba censurado," comenta Santana.

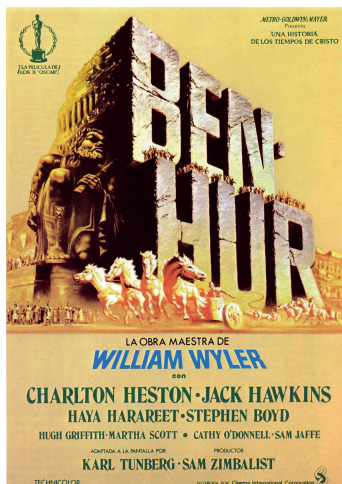
En 1979, dos años después de la abolición de la censura, se estrenó **El crimen de Cuenca**, provocando la ira de la Guardia Civil por la imagen negativa que proyectaba de ellos. La presión llevó a que la directora, **Pilar Miró**, fuera sometida a un consejo de guerra, mientras se pedía al gobierno de Adolfo Suárez que secuestrara la película. Sin embargo, gracias a una reforma legal, Miró fue absuelta por un tribunal civil. Así concluyeron más de cuatro décadas de control institucional

A lo largo del siglo XX, las salas de cine en Marratxí fueron el corazón de la vida comunitaria. Eran un lugar donde disfrutar del séptimo arte, celebrar eventos y fortalecer los lazos sociales. Para muchos jóvenes, acudir al cine representó una puerta al mundo y una de las primeras experiencias sociales fuera del entorno familiar.

Sin embargo, con la llegada de los centros comerciales y las multisalas en los años 80 y 90, las pequeñas salas de cine de barrio no pudieron competir y terminaron cerrando sus puertas.

El presente y el futuro del cine

Hoy en día, el legado del cine en Marratxí sigue vivo a través de Cinesa, ubicado en el centro comercial Mallorca Fashion Outlet. Esta moderna multisala refleja no solo la evolución del

Recopilació de cartells
que van tenir èxit als
cinemes de Marratxí

Recopilación de carteles
que tuvieron éxito en los
cines de Marratxí

A l'esquerra, fotografia del fons familiar Massot i Muntaner, integrada dins l'arxiu Pòrtula / Marratxipèdia. A la dreta, fotografia d'arxiu Pòrtula /Marratxipèdia.

A la izquierda, fotografía del archivo familiar Massot y Muntaner, integrada en Pòrtula / Marratxipèdia. A la derecha, fotografía de archivo Pòrtula /Marratxipèdia.

l'evolució del cinema i també la seva capacitat d'adaptació, en integrar-se plenament en la dinàmica de la societat de consum i entreteniment. «En un mateix espai, l'espectador pot gaudir de la màgia del cinema, saciar la gana i satisfer l'impuls de consum. El cinema ha trobat en els centres comercials el seu lloc al segle XXI, i ha reafirmat la seva habilitat per evolucionar sense perdre l'encant que el caracteritza», sentència Manel Santana.

Tanmateix, el setè art s'enfronta a una nova amenaça: les plataformes digitals. Aquests gegants de l'streaming per internet han transformat radicalment els hàbits de consum audiovisual, oferint immediatesa i accés il·limitat que erosiona el valor de la sala de cinema. La pregunta, per tant, no és només si el cinema sobreviurà, sinó com ho farà.

La història ha demostrat que el cinema ha sabut adaptar-se a diverses crisis, des de l'aparició de la televisió fins a l'era del VHS i el DVD. No obstant això, el repte actual és més profund, ja que no es tracta únicament d'un format alternatiu, sinó d'un canvi de paradigma en la manera en què el públic es relaciona amb les històries.

La màgia irreplicable d'una història narrada a la llum del projector, en una gran pantalla i en la foscor compartida d'una sala. El futur del cinema pot residir a reivindicar allò que el fa únic: l'experiència col·lectiva, la immersió sensorial davant una gran pantalla i el ritual d'acudir a un lloc dedicat exclusivament a la contemplació d'imatges en moviment que contenen històries.

cine, sino también su capacidad para adaptarse, integrándose plenamente en la dinámica de la sociedad de consumo y entretenimiento. “En un mismo espacio, el espectador puede disfrutar de la magia del cine, saciar el hambre y satisfacer el impulso de consumo. El cine ha encontrado en los centros comerciales su lugar en el siglo XXI, reafirmando su habilidad para evolucionar sin perder el encanto que lo caracteriza”, sentencia Manel Santana.

Sin embargo, el séptimo arte enfrenta una nueva amenaza: las plataformas digitales. Estos gigantes del streaming por Internet han transformado radicalmente los hábitos de consumo audiovisual, ofreciendo una inmediatez y un acceso ilimitado que erosiona el valor de la sala de cine. La pregunta, entonces, no es solo si el cine sobrevivirá, sino cómo lo hará.

La historia ha demostrado que el cine ha sabido adaptarse a diversas crisis, desde la aparición de la televisión hasta la era del VHS y el DVD. No obstante, el desafío actual es más profundo, pues no se trata únicamente de un formato alternativo, sino de un cambio de paradigma en la manera en que el público se relaciona con las historias.

La magia irreplicable de una historia narrada a la luz del proyector, en una gran pantalla y en la oscuridad compartida de una sala. El futuro del cine puede residir en reivindicar aquello que lo hace único: la experiencia colectiva, la inmersión sensorial ante una gran pantalla y el ritual de acudir a un lugar dedicado exclusivamente a la contemplación de imágenes en movimiento que cuentan historias.

Nova programació a Ràdio Marratxí

A la fresca

El consultorio de Silvestre

Lenguaje lúdico

Birmingham 99

Regreso a Ítaca

Informatius IB3 Ràdio

Veus de Son Llebre

MIKI

Miki Durán, guionista i director de cinema

«La meva vocació va néixer gràcies a un exercici a classe a l'institut de Marratxí»

Aquest jove cineasta s'ha consolidat com una de les veus més innovadores del cinema balear. Director i guionista del aclamat curtmetratge *Ben*, una sàtira sobre el *balconing*, acumula més de 30 seleccions i 12 premis en diverses categories, i ha aconseguit ser admès a la llista preliminar dels possibles nominats per a la pròxima edició dels Premis Goya.

Amb una sòlida trajectòria en publicitat, en què ha treballat amb marques de renom mundial, Durán ha sabut traslladar la seva experiència creativa al món del cinema. La seva capacitat per explorar i fusionar diferents gèneres li ha permès destacar en múltiples festivals nacionals i internacionals, preparant el camí perquè *Ben* arribi als Premis Goya i, qui sap, fins i tot als Oscars.

“Mi vocación nació gracias a un ejercicio en clase en el Instituto de Marratxí”

Este joven cineasta se ha consolidado como una de las voces más innovadoras del cine balear. Director y guionista del aclamado cortometraje *Ben*, una sátira sobre el *balconing*, acumula más de 30 selecciones y 12 premios en diversas categorías, y ha logrado ser admitido en la lista preliminar de los posibles nominados para la próxima edición de los Premios Goya.

Con una sólida trayectoria en publicidad, donde ha colaborado con marcas de renombre mundial, Durán ha sabido trasladar su experiencia creativa al cine. Su capacidad para explorar y fusionar diferentes géneros le ha permitido destacar en numerosos festivales nacionales e internacionales, allanando el camino para que *Ben* aspire a los Premios Goya y, quién sabe, incluso a los Óscar.

DURÁN

Quines són les teves expectatives de cara als Premis Goya?

Crec que tenim bastantes opcions de ser candidats. Els Premis Goya requereixen haver estat seleccionats en set festivals qualificadors, i nosaltres hem estat seleccionats en onze. Això ens dona cert avantatge, perquè, quan estàs en festivals importants, el boca-orella funciona molt bé i crea un efecte dòmino.

Com ha estat l'experiència d'estrenar el teu curt a Nova York, i què significa per a tu i per a l'equip fer aquest salt internacional?

Ha estat una gran alegria per a tot l'equip, ja que estrenar alguna cosa als Estats Units sempre és especial. Evoca aquella nostàlgia del cinema americà. Malauradament, no hi vaig poder assistir perquè tot va ser molt ràpid, però ens han enviat fotos del cinema Greenwich Village. Veure les típiques lletres negres sobre fons blanc a la façana va ser emocionant. Ara veurem cap a on ens du tot això.

Greenwich Village és un barri mític de Nova York. Ens pots contar com vares fer aquest salt de Mallorca a Nova York?

Per arribar als Oscars, hi ha dues opcions: guanyar un festival als Estats Units, cosa que és molt difícil, o estrenar comercialment en un cinema. Vàrem triar la segona opció, i Dissset Consultors ens va ajudar a fer-ho possible.

El curt ha rebut una gran acollida, amb més de 30 seleccions i 12 premis en diverses categories. Quina creus que ha estat la clau per a aquest èxit?

Crec que ha estat l'originalitat del punt de vista. El *balconing* generalment es tracta de manera seriosa, però nosaltres el vàrem abordar amb una visió cínica i satírica. Mostram un jove que es prepara com si fos un atleta d'elit per a una competició. No se sap de què tracta fins que arriba a Mallorca i descobreixes que la competició és saltar

¿Cuáles son tus expectativas de cara a los Premios Goya?

Creo que tenemos bastantes opciones de ser candidatos. Los Premios Goya requieren haber sido seleccionado en siete festivales calificadores, y nosotros hemos sido seleccionados en once. Esto nos da cierta ventaja, porque cuando estás en festivales importantes, el boca a boca funciona muy bien y crea un efecto dominó.

¿Cómo ha sido la experiencia de estrenar tu corto en Nueva York, y qué significa para ti y para el equipo dar este salto internacional?

Ha sido una gran alegría para todo el equipo, ya que estrenar algo en Estados Unidos siempre es especial. Evoca esa nostalgia del cine americano. Lamentablemente, no pude asistir porque todo fue muy rápido, pero nos enviaron fotos desde el cine. Ver las típicas letras negras sobre fondo blanco en la fachada fue emocionante. Ahora veremos a dónde nos lleva todo esto.

Greenwich Village es un barrio mítico de Nueva York. ¿Nos puedes contar cómo diste este salto de Mallorca a Nueva York?

Para llegar a los Óscar, hay dos opciones: ganar un festival en Estados Unidos, lo cual es muy difícil, o estrenar comercialmente en un cine. Escogimos la segunda opción, y Dissset Consultors nos ayudó a hacerlo posible.

El corto ha recibido una gran acogida, con más de 30 selecciones y 12 premios en diversas categorías. ¿Qué crees que ha sido clave para este éxito?

Creo que ha sido la originalidad del punto de vista. El *balconing* generalmente se trata de manera seria, pero nosotros lo abordamos con una visión cínica y satírica. Mostramos a un chico que se prepara como si fuera un atleta de élite para una competición. No se sabe de qué trata hasta que llega a Mallorca y descubres que la competición es saltar desde el balcón de un hotel. Al final, explicamos que es ficción, pero

des del balcó d'un hotel. Al final, explicam que és ficció, però recordam que, des del 2010, hi ha hagut 52 morts per balconing a les Balears, un tema molt seriós.

Com va sorgir la idea i què et va inspirar per donar veu a aquest problema del turisme d'excessos?

La inspiració va venir de la realitat. Any rere any, veim morts i accidents a Magaluf, i vaig pensar: Per què això sempre passa al mateix lloc i amb el mateix tipus de turista? Vaig decidir fer-ne una paròdia perquè ja és ridícul que cada estiu passi el mateix. Normalment, quan hi ha un problema, s'intenta trobar-hi una solució, però aquí continua passant. Encara que posin barreres, la gent continua fent bromes, passant d'un balcó a l'altre, i un dia algú cau al buit. Va ser per les notícies que llegim cada estiu, i vaig pensar que seria interessant fer una campanya publicitària anti-balconing. En no poder fer-la amb suport institucional, vaig optar per convertir-la en un curtmetratge.

A més de la dificultat de trobar finançament, que mai no és fàcil per a un projecte creatiu com aquest, quin va ser el repte més gran que vàreu haver d'afrontar durant la producció? Com el vàreu superar?

El repte més gran va ser trobar britànics que hi volguessin participar, ja que el tema els feia vergonya. Molts no volien sortir al curt perquè pensaven que ens estàvem rient d'ells, però els vaig explicar que realment volíem fer una denúncia social. No es tracta de riure's d'ells, sinó de conscienciar sobre el problema i les seves conseqüències. També va ser complicat trobar un hotel on rodar. A Calvià va ser impossible, ningú no hi volia col·laborar perquè pensaven que donaria mala imatge. Al final, vàrem trobar un hotel en un altre lloc de Mallorca que ens va deixar rodar sense problemes. Vàrem haver de dur britànics des de Barcelona, i va ser una col·laboració molt bona, encara que ens va costar molt finançar-ho.

Com a director, venint del món de la publicitat, com ha influït aquest enfocament més publicitari en la teva manera de dirigir un projecte cinematogràfic?

La publicitat m'ha ensenyat a prendre decisions ràpides i a preparar-me molt bé abans de rodar. En publicitat no et pots permetre fallar, hi ha molts de doblers en joc. Per això, quan vaig preparar el curt, ja tenia molt clar com serien els plans, amb referències visuals molt detallades. Això va ajudar molt al fet que tot l'equip sabés què estàvem rodant en cada moment i com. També vaig voler combinar diversos formats, com un fals documental, per després passar a la ficció i tornar al documental. Tot amb l'objectiu de contar una veritat amb humor.

Ara que el curtmetratge s'ha estrenat als Estats Units, podria ser també seleccionat per als Oscars? T'ho imagines?

recordamos que, desde 2010, ha habido 52 muertes por balconing en Baleares, lo cual es un tema muy serio.

¿Cómo surgió la idea y qué te inspiró para dar voz a este problema del turismo de excesos?

La inspiración vino de la realidad. Año tras año, vemos muertes y accidentes en Magaluf, y pensé: ¿Por qué esto siempre sucede en el mismo lugar y con el mismo tipo de turista? Decidí hacer una parodia porque ya es ridículo que cada verano pase lo mismo. Normalmente, cuando hay un problema, se intenta encontrar una solución, pero aquí sigue ocurriendo. Aunque pongan barreras, la gente sigue haciendo bromas, pasando de un balcón a otro, y un día alguien cae al vacío. Fue por las noticias que leemos cada verano y decidí que sería interesante hacer una campaña publicitaria anti-balconing. Al no poder realizarla con apoyo institucional, opté por convertirla en un cortometraje.

Además de la dificultad de encontrar financiación, que nunca es fácil para un proyecto creativo como este, ¿cuál fue el mayor reto que tuvisteis que afrontar durante la producción? ¿Cómo lo superasteis?

El mayor reto fue encontrar británicos que quisieran participar, ya que el tema les daba vergüenza. Muchos no querían salir en el corto porque pensaban que nos estábamos burlando de ellos, pero les expliqué que realmente queríamos hacer una denuncia social. No se trata de reírnos de ellos, sino de concienciar sobre el problema y sus consecuencias. También fue complicado encontrar un hotel donde rodar. En Calvià fue imposible, nadie quería colaborar por pensar que daría mala imagen. Al final, encontramos un hotel en otro lugar de Mallorca que nos dejó rodar sin problemas. Tuvimos que traer británicos desde Barcelona y fue una colaboración muy buena, aunque nos costó mucho financiarlo.

Como director, viniendo del mundo de la publicidad, ¿cómo ha influido ese enfoque más publicitario en tu manera de dirigir un proyecto cinematográfico?

La publicidad me ha enseñado a tomar decisiones rápidas y a prepararme muy bien antes de rodar. En publicidad no te puedes permitir fallar, hay mucho dinero en juego. Por eso, cuando preparé el corto, ya tenía muy claro cómo serían los planos, con referencias visuales muy detalladas. Esto ayudó mucho a que todo el equipo supiera qué estábamos rodando en cada momento y cómo. También quise combinar varios formatos, como un falso documental, para luego pasar a la ficción y volver al documental. Todo esto con el objetivo de contar una verdad con humor.

Ahora que el cortometraje se ha estrenado en Estados Unidos, ¿podría ser también seleccionado para los Óscar? ¿Te lo imaginas?

Sería un sueño, pero es muy difícil. En Estados Unidos hay una industria enorme, y se necesita mucho apoyo económico

Seria un somni, però és molt difícil. Als Estats Units hi ha una indústria enorme, i es necessita molt de suport econòmic per poder optar a alguna cosa tan gran. Només el fet de ser seleccionats ja seria una gran ajuda per a futurs projectes.

Què et va fer dir: «Vull dedicar-me a fer pel·lícules, vull ser cineasta»?

Tot va començar a l'institut de Marratxí amb una professora d'anglès, Elena Pericàs. Ens va demanar un exercici: gravar un vídeo, fos el que fos, un videoclip, un documental o un curtmetratge. Amb un company de classe, vàrem fer un curt en anglès i el varen projectar a la sala d'actes. Mai no havia estat ni bon esportista ni bon estudiant, però després de la projecció algú em va dir: «He vist el teu curt i m'ha agradat». Això em va marcar i vaig començar a interessar-me pel cinema als 14 anys. A partir d'aquí, vaig començar a estudiar, a llegir llibres de cinema i a veure-ho d'una altra manera, pensant en qui hi ha darrere de la càmera i com es fa tot. Així, a poc a poc, em vaig anar ficant en aquest món. A més, mon pare em duia al cinema cada setmana.

Creus que es pot triomfar al cinema des d'aquí, des de les Illes? Es fa suficient promoció?

Crec que es pot viure del cinema i tirar projectes endavant des d'aquí, però és cert que si te'n vas a Madrid hi ha moltes més oportunitats perquè hi ha més indústria, més productores i actors. Tot es mou allà, o a Barcelona, Galícia o el País Basc, que són els punts més forts. A les Balears, ens costa un poc més per la insularitat i perquè no tenim un volum tan gran de ficció. Per exemple, IB3 ha fet sèries aquests anys, però enguany no n'ha fet perquè hi han entrat noves persones que estan revisant projectes. A Madrid això no passa, sempre hi ha moviment, i a Barcelona també. He viscut en aquestes ciutats i sé com funciona. Ara visc a Mallorca, però cada mes o cada dos mesos he d'anar a Madrid o Barcelona per rodar publicitat. Som un exemple que pots viure a Mallorca, però sovint has de sortir fora per fer feina.

Ara estam amb Ben, però tens un altre projecte entre mans? Tens novetats del teu proper projecte?

Sí, el proper projecte es titula La innocència. És un curtmetratge, un thriller, que no té res a veure amb Ben, que és més una sàtira i una comèdia. Aquest és un tema molt més seriós. Estam esperant la resolució de les subvencions de Balears. Si són favorables, esperam poder començar a rodar el gener de l'any que ve a la Serra de Tramuntana. Però ara mateix no podem avançar perquè depenem de les subvencions. Si no ens les donen, haurem d'esperar un any més per sol·licitar-ne d'altres.

Quina llàstima haver d'esperar subvencions per poder fer cinema

Sí, és molt trist. A més, a les Balears haurien de coordinar millor les subvencions amb les de l'Institut de Cinematografia i Arts Audiovisuals (ICAA), d'àmbit nacional, que són les més importants. Quan sol·lites una subvenció a l'ICAA i ja tens una ajuda de la teva comunitat

para poder optar a algo tan grande. Solo el hecho de ser seleccionados ya sería una gran ayuda para futuros proyectos.

¿Qué te hizo decir: "¿Quiero dedicarme a hacer películas, quiero ser cineasta"?

Todo comenzó en el Instituto de Marratxí con una profesora de inglés, Elena Pericàs. Nos pidió un ejercicio: grabar un video, fuera lo que fuera, un videoclip, un documental o un cortometraje. Con un compañero de clase, hicimos un corto en inglés y lo proyectaron en el salón de actos. Nunca había sido ni buen deportista ni buen estudiante, pero ese corto fue la primera vez que alguien me dijo: "He visto tu corto y me ha gustado". Eso me marcó y empecé a interesarme por el cine a los 14 años. A partir de ahí, comencé a estudiar, a leer libros de cine y a verlo de otra manera, pensando en quién está detrás de la cámara y cómo se hace todo. Así, poco a poco, me fui metiendo en este mundo. Además, mi padre me llevaba al cine cada semana.

¿Crees que se puede triunfar en el cine desde aquí, desde las islas? ¿Se da suficiente promoción?

Creo que se puede vivir y levantar proyectos desde aquí, pero es cierto que si te vas a Madrid hay muchas más oportunidades porque hay más industria, más productoras y actores. Todo se mueve allí, o en Barcelona, Galicia o el País Vasco, que son los puntos más fuertes. En Baleares, nos cuesta un poco más por la insularidad y porque no tenemos un volumen tan grande de ficción. Por ejemplo, IB3 ha hecho series estos años, pero este año no ha hecho porque han entrado nuevas personas que están revisando proyectos. En Madrid esto no pasa, siempre hay movimiento, y en Barcelona también. He vivido en estas ciudades y sé cómo funciona. Ahora vivo en Mallorca, pero cada mes o cada dos meses tengo que ir a Madrid o Barcelona para rodar publicidad. Soy un ejemplo de que puedes vivir en Mallorca, pero a menudo tienes que salir fuera para trabajar.

Ahora estamos con Ben, pero ¿tienes otro entre manos? ¿Tienes novedades de tu próximo proyecto?

Sí, el próximo proyecto se titula La inocencia. Es un cortometraje, un thriller, que no tiene nada que ver con Ben, que es más una sàtira y una comedia. Este es un tema

autònoma, com les Balears, és més fàcil que te la donin. Però a les Balears sempre esperen fins a final d'any per treure les resolucions, i, quan arriben, els terminis de l'ICAA ja han passat, així que has d'esperar un any més per poder presentar-t'hi. És important que surtin abans que les de l'ICAA.

Si poguessis tenir un padrí cinematogràfic, qui t'agradaria que fos?

M'encantaria que fos J. Bayona. De fet, tenc una anècdota amb ell. Fa uns mesos, durant l'Atlàntida Film Festival a Palma, Bayona va impartir una master class i m'hi vaig quedar fins al final. Després de l'esdeveniment, el varen fer sortir per una porta secundària per fer entrevistes, i tothom se'n va anar. Jo vaig esperar i vaig aconseguir donar-li un pòster de Ben amb un codi QR perquè el pogués veure. Més tard, vaig parlar amb Margarita Huguet, directora de producció de La sociedad de la nieve, i li vaig demanar que, per favor, li preguntàs a Bayona si havia vist el curt. Si no, li donaria un altre pòster perquè el pogués veure. Vull saber què li ha semblat!

Si haguessis de fer una col·laboració a quatre mans, amb qui la faries?

Posaré els peus a terra: J. Bayona està a un altre nivell, però un director espanyol amb qui m'encantaria treballar és Rodrigo Sorogoyen. És molt talentós i bastant humil, no el veig gens superb, és una persona molt propera.

Creus que el món del cinema és un món de colzades o és qüestió de tenir sort?

Crec que hi ha una mica de tot. La sort arriba quan tens contactes i amics que t'ajuden a obrir portes. La gent diu «quina sort que ha tingut», però no veu els anys de feina que hi ha darrere. Això no és només sort, és perseverança i estar al lloc adequat. La sort ha de ser-hi, sí, però si fas una pel·lícula espectacular, amb actors genials, i l'estrenes el mateix cap de setmana que Avatar 3, tens mala sort.

És una mena de competició en què hi ha un nombre limitat de projectes que poden sortir, i tots volem que el nostre surti. Si surt el del meu company, aniré a veure'l i li donaré suport, però sí, m'hauria agradat que fos el meu. Com a l'esport, tots som amics, però volem guanyar.

mucho más serio. Estamos esperando la resolución de las subvenciones de Baleares. Si son favorables, esperamos poder comenzar a rodar en enero del próximo año en la Serra de Tramuntana. Pero ahora mismo no podemos avanzar porque dependemos de las subvenciones. Si no nos las dan, tendremos que esperar un año más para solicitar otras.

Qué lástima tener que esperar subvenciones para poder hacer cine.

Sí, Es muy triste. Además, en Baleares deberían coordinar mejor las subvenciones con las del ICAA, a nivel nacional, que son las más importantes. Cuando aplicas al ICAA y ya vienes con una ayuda de tu comunidad autónoma, como Baleares, es más fácil que te den una ayuda nacional. Pero en Baleares siempre esperan hasta final de año para sacar las resoluciones, y cuando llegan, las del ICAA ya han pasado, así que hay que esperar un año más para poder aplicar. Es importante que se saquen antes que las del ICAA.

Si pudieras tener un padrino cinematográfico, ¿quién te gustaría que fuera?

Me encantaría que fuera Jordi Bayona. De hecho, tengo una anécdota con él. Hace pocos meses, durante el Atlàntida Film Festival en Palma, Bayona ofreció una master class y me quedé hasta el final. Después del evento, lo llevaron por una puerta secundaria para hacer entrevistas, y todos se fueron. Yo esperé y conseguí darle un póster de Ben con un código QR para que lo pudiera ver. Más tarde, hablé con Margarita Huguet, directora de producción de La sociedad de la nieve, y le pedí que, por favor, le preguntara a Bayona si había visto el corto. Si no, le daría otro póster para que lo pudiera ver. ¡Quiero saber qué le ha parecido!

Si tuvieras que hacer una colaboración a cuatro manos, ¿con quién lo harías?

Voy a poner los pies en la tierra: Jordi Bayona está a otro nivel, pero un director español con quien me encantaría trabajar es Rodrigo Sorogoyen. Es muy talentoso y bastante humilde, no lo veo nada soberbio, es una persona muy cercana.

¿Crees que el mundo del cine es un mundo de codazos o es una cuestión de tener suerte?

Creo que hay un poco de todo. La suerte llega cuando tienes contactos y amigos que te ayudan a abrir puertas. La gente dice "qué suerte ha tenido", pero no ve los años de trabajo que hay detrás. Esto no es solo suerte, es perseverancia y estar en el lugar adecuado. La suerte debe estar, sí, pero si haces una película espectacular, con actores geniales y la estrenas el mismo fin de semana que Avatar 3, tienes mala suerte.

Es una especie de competición donde hay un número limitado de proyectos que pueden salir, y todos queremos que el nuestro salga. Si sale el de mi compañero, iré a verlo y le daré apoyo, pero sí, me habría gustado que fuera el mío. Como en el deporte, todos somos amigos, pero queremos ganar.

XI CURSA

DEL

2 DE NOVEMBRE

MARRATXÍ

SIURELL

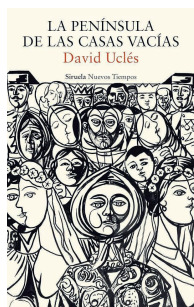
CURSA DE 5 I 12 KM
EN BENEFICI D'ASpanob

INSCRIPCIONS
& DONATIUS > ELITECHIP.NET

LA PENÍNSULA DE LAS CASAS VACÍAS

David Uclés. SIRUELA

Aquesta no és una altra novel·la sobre la Guerra Civil. David Uclés conta amb cruesa, però també humor, els episodis viscuts a la guerra: la descomposició total d'una família, la deshumanització d'un poble i la desintegració d'un territori en una península de cases buides. El relat és atípic, ja que és una barreja ficció i realitat, característica del realisme màgic.

Ésta no es otra novela sobre la Guerra Civil. David Uclés cuenta con crudeza, pero también humor, los episodios vividos en la guerra: la descomposición total de una familia, la deshumanización de un pueblo y la desintegración de un territorio en una península de casas vacías. El relato es atípico, puesto que es una mezcla ficción y realidad, característica del realismo mágico.

UNA TIENDA EN CHICKEN HILL

James McBride. TUSQUETS

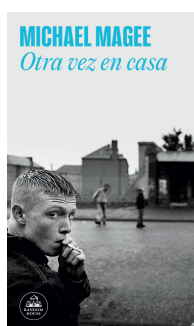

El premiat i nombroses vegades adaptat James McBride aconsegueix amb la seva darrera novel·la transportar-nos fins a una humil comunitat de Pensilvània durant la Gran Depressió dels anys 1930. Una inoblidable història de solidaritat i humanitat entre la comunitat jueva minoritària i una majoritària població negra.

El premiado y numerosas veces adaptado James McBride consigue con su última novela transportarnos hasta una humilde comunidad de Pensilvania durante la Gran Depresión de los años 1930. Una inolvidable historia de solidaridad y humanidad entre la comunidad judía minoritaria y una mayoritaria población negra.

OTRA VEZ EN CASA

Michael Magee. RANDOM HOUSE

Sean és un jove que es gradua en Literatura Anglesa i torna a casa, a Irlanda del Nord, on es troba amb un món sense oportunitats. Michael Magee debuta amb aquesta novel·la, Premi Rooney de Literatura Irlandesa, en què, basant-se en la seva experiència, fa un retrat sobre el trauma i el silenci, però també sobre la valentia de sobreviure en un entorn hostil, marcat per la violència i la desesperança.

Sean es un joven que se gradúa en Literatura Inglesa y regresa a casa, a Irlanda del Norte, donde se encuentra con un mundo sin oportunidades. Michael Magee debuta con esta novela, Premio Rooney de Literatura Irlandesa, en la que, basándose en su experiencia, realiza un retrato sobre el trauma y el silencio, pero también sobre la valentía de sobrevivir en un entorno hostil, marcado por la violencia y la desesperanza.

■ DIA INTERNACIONAL DE LA LLUITA CONTRA EL CÀNCER DE MAMA

Dues batalles vençudes i una lliçó de vida

Dos batallas vencidas y una lección de vida

Elvira García (Palma, 1972) va venir a viure a Marratxí quan tenia 12 anys. Li diagnosticaren càncer de mama en dues ocasions. La primera vegada tenia 28 anys, i va ser una notícia especialment impactant per la seva edat. Vuit anys després, va patir una recaiguda que li va suposar un nou repte tant físic com emocional

El 19 d'octubre és el Dia Mundial de la Lluita contra el Càncer de Mama. Què significa per a vos aquest dia?

Per a mi és un dia molt important, ja que he estat afectada personalment pel càncer i conec molta gent que ha patit o està patint aquesta malaltia.

Com canvia la vida un diagnòstic com aquest?

Varen ser moments molt durs, perquè, quan m'ho diagnosticaren, tenia tres filles petites. Vuit anys després, quan ja gairebé m'havia oblidat del que havia passat, em varen diagnosticar el segon. Aquesta vegada no em varen donar quimioteràpia, però sí radioteràpia. No em va anar bé, i vaig estar a punt de morir. Però, aquí estic, molt contenta de poder compartir la meua experiència, perquè crec hem de mantenir una actitud positiva.

Què creus que falta en l'atenció als pacients oncològics?

Jo tenc assegurança privada, però vaig ser tractada per la sanitat pública. A la privada em feien moltes proves però no detectaven res, i va ser en la pública on se'm va diagnosticar el tumor. El seguiment ha canviat una mica; abans et feien la mamografia i l'ecografia el mateix dia, cosa que anava bé perquè, si veien alguna cosa estranya, ho repetien immediatament. Ara et donen les cites en dies diferents, per poder atendre a més persones. En general el servei és molt bo.

Què diríeu a algú que acaba de rebre un diagnòstic com el seu?

Li diria que això no s'acaba aquí, ni de bon tros. És molt important mantenir-se fort i confiar amb els avenços mèdics actuals.

Elvira García (Palma, 1972) se mudó a Marratxí cuando tenía 12 años. Le diagnosticaron cáncer de mama en dos ocasiones. La primera vez tenía 28 años, y fue una noticia especialmente impactante para su edad. Ocho años después, sufrió una recaída que le supuso un nuevo reto tanto físico como emocional

El 19 de octubre es el Día Mundial de la Lucha contra el Cáncer de Mama. ¿Qué significa para usted este día?

Para mí es un día muy importante, ya que he estado afectada personalmente por el cáncer y conozco a mucha gente que ha sufrido o está sufriendo esta enfermedad.

¿Cómo cambia la vida un diagnóstico como este?

Fueron momentos muy duros, porque, cuando me lo diagnosticaron, tenía tres hijas pequeñas. Ocho años después, cuando casi me había olvidado de lo que había pasado, me diagnosticaron el segundo. Esta vez no me dieron quimioterapia, pero sí radioterapia. No me fue bien, y estuve a punto de morir. Pero, aquí estoy, muy contenta de poder compartir mi experiencia, porque creo que debemos mantener una actitud positiva.

¿Qué cree que falta en la atención a los pacientes oncológicos?

Yo tengo seguro privado, pero fui tratada por la sanidad pública. En la privada me hacían muchas pruebas, pero no detectaban nada, y fue en la pública donde se me diagnosticó el tumor. El seguimiento ha cambiado un poco; antes te hacían la mamografía y la ecografía el mismo día, lo cual iba bien porque, si veían algo extraño, lo repetían inmediatamente. Ahora te dan las citas en días diferentes para poder atender a más personas. En general el servicio es muy bueno.

¿Qué diría a alguien que acaba de recibir un diagnóstico como el tuyo?

Le diría que esto no termina aquí, ni de lejos. Hay que luchar, seguir adelante. Es muy importante mantenerse fuerte y confiar en que, con los avances médicos actuales.

Elvira García i el personal de Serveis Socials participant en el mural per a la conscienciació

Elvira García y el personal de Servicios Sociales participando en el mural para la concienciación

«No s'acaba aquí, ni de bon tros.
Cal lluitar i seguir endavant»

“No termina aquí, ni de lejos. Hay
que luchar y seguir adelante”

Encara és un tema tabú parlar del càncer de mama?

Crec que cada cop ho és menys. És cert que, quan parlem de càncer, sovint pensam en la mort. Cada vegada es tracta d'una manera més natural, encara que la paraula càncer continua fent por a moltes persones. Avui en dia, és un tema molt present, ja que continuament sentim parlar de persones conegudes que en pateixen.

Com vàreu compaginar la tornada a la feina després de superar la malaltia? Vareu notar cap diferència?

El càncer de mama no s'acaba amb una única intervenció; sovint hi ha moltes operacions darrere. Però amb ànims, pots reincorporar-te a la vida laboral sense problemes. El que sí que és cert és que algunes assegurances mèdiques no accepten persones que han patit un càncer de mama, o altres tipus de càncer, cosa per la qual crec que hem de seguir lluitant.

S'ha de donar més importància a la detecció precoç i a l'autoexploració?

Sens dubte. En el meu cas, em varen diagnosticar el càncer quan tenia 28 anys, però varen trigar quatre anys en extirpar el tumor. L'autoexploració és clau. Si trobam alguna cosa estranya, cal anar al metge i insistir si és necessari. Jo avui dia estic aquí gràcies a la meva insistència, perquè al principi em deien que era massa jove i no em volien fer proves.

¿Todavía es un tema tabú hablar del cáncer de mama?

Creo que cada vez lo es menos. Es cierto que, cuando hablamos de cáncer, a menudo pensamos en la muerte. Cada vez se trata de una manera más natural, aunque la palabra cáncer sigue asustando a muchas personas. Hoy en día es un tema muy presente, ya que continuamente escuchamos hablar de personas conocidas que lo padecen.

¿Cómo compaginó el regreso al trabajo después de superar la enfermedad? ¿Notó alguna diferencia?

El cáncer de mama no se acaba con una única intervención; a menudo hay muchas operaciones detrás. Pero con ánimos, puedes reincorporarte a la vida laboral sin problemas. Lo que sí es cierto es que algunas aseguradoras no aceptan a personas que han padecido cáncer de mama, o de otros tipos de cáncer, por lo que creo que tenemos que seguir luchando.

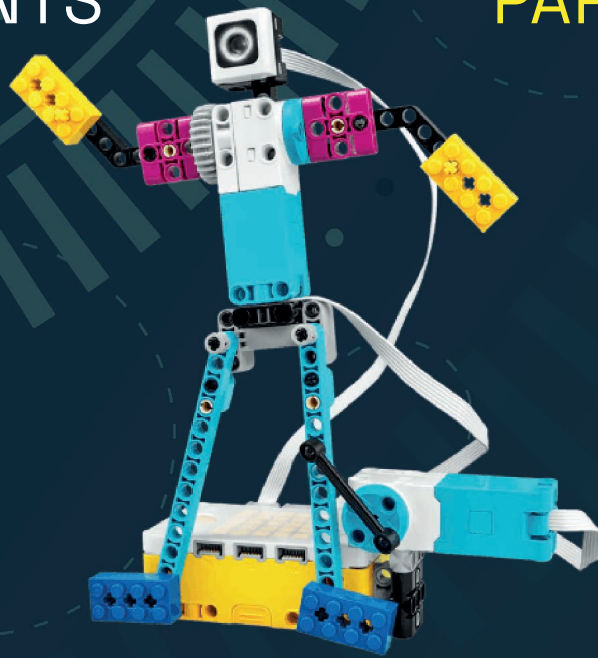
¿Se debe dar más importancia a la detección precoz y a la autoexploración?

Sin duda. En mi caso, me diagnosticaron cáncer cuando tenía 28 años, pero tardaron cuatro años en extirpar el tumor. La autoexploración es clave. Si encontramos algo extraño, hay que ir al médico e insistir si es necesario. Yo hoy en día estoy aquí gracias a mi insistencia, porque al principio me decían que era demasiado joven y no me querían hacer pruebas.

ROBÒTICA

PER A INFANTS

PARA NIÑOS

UNA AVENTURA EDUCATIVA I DIVERTIDA

Imagina que poguessis construir un vaixell, un cotxe o un avió i que les teves creacions cobrassin vida: es moguessin, interactuassin i responguessin als teus comandaments. No seria el millor joc del món? Això és precisament el que ofereix la robòtica per a infants: la possibilitat de crear les seves pròpies joguetes animades i, alhora, aprendre ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques d'una manera pràctica i divertida.

UNA AVENTURA EDUCATIVA Y DIVERTIDA

Imagina que pudieras construir un barco, un coche o un avión, y que tus creaciones cobraran vida: se movieran, interactuaran y respondieran a tus comandos. ¿No sería el mejor juego del mundo? Eso es precisamente lo que ofrece la robótica para niños: la posibilidad de crear sus propios juguetes animados y, al mismo tiempo, aprender ciencia, tecnología, ingeniería y matemáticas de forma práctica y divertida.

Helena Caro, directora de Projectes a FomentiaLab, coordina un grup d'educadors que imparteixen tallers de robòtica, els quals, segons explica, «són molt sol·licitats per escoles, ajuntaments i fins i tot empreses que volen que facem els nostres tallers com una activitat per a famílies».

La robòtica no és un camp exclusiu per a petits genis com Sheldon Cooper, protagonista de la sèrie *Big Bang Theory*. De fet, és accessible per a qualsevol infant amb curiositat. A través de l'enfocament «aprendre fent», els més petits no només adquireixen coneixements tècnics, sinó que també desenvolupen habilitats cognitives essencials, com la resolució de problemes, la creativitat i el treball en equip.

Helena Caro confirma que «això no és només per a uns quants, és per a tothom. És molt adequat per a tota mena d'infants, independentment del seu origen o edat, perquè tots tenim habilitats que hem de desenvolupar i conèixer».

Activitats de robòtica

Els projectes de robòtica poden ser tan senzills com fer parpellejar un llum o tan complexos com construir un robot que segueixi instruccions. Amb cada projecte, els infants entenen com funciona la tecnologia que els envolta, però també adquireixen la capacitat d'influir-hi o fins i tot de crear-la. Això transforma la seva relació amb l'entorn i dispara la seva creativitat mentre aprenen.

«El nostre lema és aprendre jugant. Els infants sempre s'ho passen d'allò més bé mentre desenvolupen habilitats i descobreixen allò que els agrada», afirma Helena Caro.

Helena Caro, directora de Proyectos en FomentiaLab, coordina un grupo de educadores que ofrecen talleres de robótica que, según explica: "son muy solicitados por escuelas, ayuntamientos y hasta empresas que quieren llevar a cabo nuestros talleres en actividades para familias".

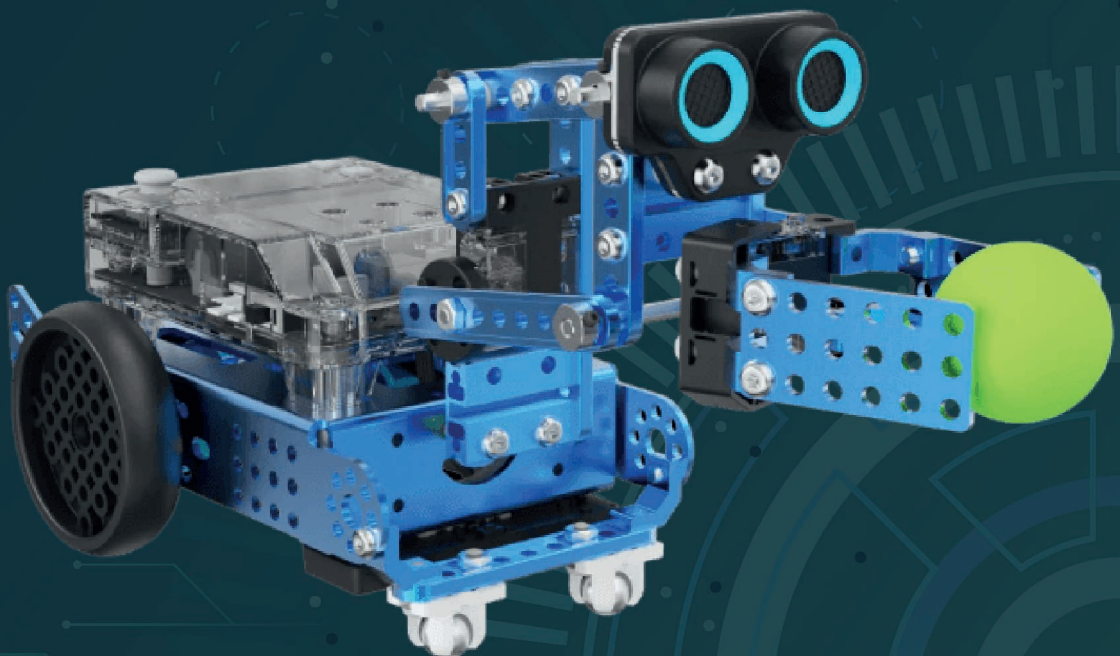
La robótica no es un campo exclusivo para pequeños genios como Sheldon Cooper, protagonista de la serie *Big Bang Theory*. En realidad, es accesible para cualquier niño o niña con curiosidad. A través del enfoque "aprender haciendo", los más pequeños no solo adquieren conocimientos técnicos, sino que también desarrollan habilidades cognitivas esenciales como la resolución de problemas, la creatividad y el trabajo en equipo.

Helena Caro confirma que "esto no es solo para unos pocos, es para todos. Es muy adecuado para todo tipo de niños y niñas, sin importar su origen o edad, porque todos tenemos habilidades que debemos desarrollar y conocer".

Actividades de robótica

Los proyectos de robótica pueden ser tan simples como hacer parpadear una luz o tan complejos como construir un robot que siga instrucciones. Con cada proyecto, los niños no solo comprenden cómo funciona la tecnología a su alrededor, sino que también adquieren la capacidad de influir en ella o incluso crearla. Esto transforma su relación con el entorno y dispara su creatividad al mismo tiempo que aprenden.

"Nuestro lema es aprender jugando. Los niños siempre se lo pasan genial mientras desarrollan habilidades y descubren lo que les gusta", afirma Helena Caro.

Construcció de robots simples

Els kits de robòtica permeten als infants construir robots amb peces ja preparades. Aquest tipus de projectes introdueix conceptes bàsics d'electricitat i moviment de manera accessible, mentre que els infants veuen com les seves creacions cobren vida i enforteixen la seva comprensió de les ciències aplicades.

Programació amb blocs

Plataformes com Scratch, permeten als infants poden crear històries interactives i jocs mentre aprenen els fonaments de la programació. Fent aquests exercicis, poden animar personatges que actuen com a «robots virtuals», ja que segueixen ordres i fan tasques específiques, la qual cosa els proporciona una base sòlida en lògica i seqüenciació.

Reptes i competicions

Organitzar competicions en què els infants programen robots per completar tasques específiques, com seguir una línia o evitar obstacles, fomenta el pensament estratègic i la resolució de problemes de manera divertida i col·laborativa. Aquestes activitats no només són entretingudes, sinó que també ensenyen els infants a treballar en equip i a afrontar reptes amb creativitat. Tal i com explica Helena Caro: «Integram en un mateix fil conductor el desenvolupament de competències de diferents àmbits educatius, com matemàtiques, ciències, tecnologia, enginyeria i fins i tot creació artística».

Projectes temàtics

Els infants poden crear robots basats en els seus interessos, com un robot-mascota que respongui a ordres de veu o un robot jardiner que regui plantes quan detecti que la terra està seca. Aquesta classe de projectes temàtics facilita que els infants experimentin l'aplicació directa de la tecnologia en la seva vida diària i fan l'aprenentatge més rellevant i motivador. Caro explica que «abordam temàtiques com la igualtat de gènere, la salut i el medi ambient. Per exemple, en projectes d'alimentació saludable, programam robots per classificar aliments segons la seva posició a la piràmide alimentària».

Construcción de robots simples

Los kits de robótica permiten a los niños construir robots con piezas ya preparadas. Este tipo de proyectos introduce conceptos básicos de electricidad y movimiento de manera accesible, mientras que los niños ven cómo sus creaciones cobran vida, fortaleciendo su comprensión de las ciencias aplicadas.

Programación con bloques

Plataformas como Scratch permiten a los niños crear historias interactivas y juegos mientras aprenden los fundamentos de la programación. A través de estos ejercicios, pueden animar personajes que actúan como "robots virtuales", respondiendo a comandos y realizando tareas específicas, lo que les da una base sólida en lógica y secuenciación.

Desafíos y competencias

Organizar competiciones donde los niños programan robots para completar tareas específicas, como seguir una línea o evitar obstáculos, fomenta el pensamiento estratégico y la resolución de problemas de manera divertida y colaborativa. Estas actividades no solo son entretenidas, sino que también enseñan a los niños a trabajar en equipo y a enfrentar retos con creatividad. Tal y como explica Helena Caro: "Integramos en un mismo hilo conductor el desarrollo de competencias de distintos ámbitos educativos, como matemáticas, ciencias, tecnología, ingeniería y hasta creación artística".

Proyectos temáticos

Los niños pueden crear robots basados en sus intereses, como un robot-mascota que responda a comandos de voz o un robot-jardinero que riegue plantas cuando detecte que la tierra está seca. Este tipo de proyectos temáticos permite que los niños vean la aplicación directa de la tecnología en su vida diaria, haciendo el aprendizaje más relevante y motivador. Caro explica que: "abordamos temáticas como la igualdad de género, salud y medio ambiente. Por ejemplo, en proyectos de alimentación saludable, programamos robots para clasificar alimentos según su posición en la pirámide alimentaria".

Reciclatge creatiu

Utilitzant materials reciclats, com caixes de cartró o llaunes buides, els infants poden construir robots imaginatius. Aquest enfocament fomenta la creativitat i també ensenya la importància del reciclatge i la reutilització de materials, així s'inclou una consciència ecològica en l'aprenentatge tecnològic.

Reciclaje Creativo

Usando materiales reciclados como cajas de cartón o latas vacías, los niños pueden construir robots imaginativos. Este enfoque no solo fomenta la creatividad, sino que también enseña la importancia del reciclaje y la reutilización de materiales, integrando una conciencia ecológica en el aprendizaje tecnológico.

Kits de robòtica per a infants

En la categoria d'equips de robòtica infantil, hi ha un clar guanyador: la mítica casa de joguines Lego, que amb la seva línia Lego Mindstorms ha creat un pont ideal entre el joc i l'educació gràcies al qual els infants poden dissenyar, construir i programar robots de manera intuïtiva i divertida. A FomentiaLab, utilitzen material Lego per a projectes avançats. Segons Caro, «treballam amb aquest material per construir i programar robots que poden, per exemple, apagar un incendi en un bosc simulat, ja que aquest tipus de projectes combinen creativitat, programació i treball en equip».

Kits de robótica para niños

En la categoría de kits de robótica infantil, existe un claro ganador: la mítica casa de juguetes Lego, que con su línea Lego Mindstorms ha creado un puente ideal entre el juego y la educación, permitiendo a los niños diseñar, construir y programar robots de manera intuitiva y divertida. En FomentiaLab, se utiliza material Lego para proyectos avanzados. Según Caro: “Trabajamos con este material para construir y programar robots que pueden, por ejemplo, apagar un incendio en un bosque simulado ya que este tipo de proyectos combinan creatividad, programación y trabajo en equipo”.

ACTIVITATS

ACTIVIDADES

SON BONET PULMÓ VERD

Quan va sorgir la iniciativa de crear aquesta plataforma?

L'any 2021, com a resposta al projecte d'AENA d'instal·lar un Megaparc Fotovoltaic a l'Espai Lliure Públic de Son Bonet, uns terrenys expropiats durant el franquisme que han estat zona d'esbarjo per a Marratxí durant dècades. Ja en els anys 2000 ja es va intentar crear una comuna en aquests terrenys i es va aconseguir plantar un petit bosc mediterrani.

Quants de membres sou?

És difícil de quantificar, però tenim un grup de WhatsApp amb 200 persones i subgrups que treballen en diverses tasques, com ara acció política, reforestació i activitats culturals i socials.

Quina és la vostra tasca principal?

Volem arribar a un acord amb AENA i l'Ajuntament de Marratxí per regularitzar l'ús públic de Son Bonet i impulsar un bosc mediterrani, d'aquesta manera pretenem evitar futurs projectes especulatius i crear un pulmó verd per al poble en un context de canvi climàtic.

Quines iniciatives de les que heu duit a terme destacaríeu?

Mantenir l'activitat durant gairebé 5 anys, crear un bosc mediterrani de 10.000 m² amb una zona de pícnic i fer mobilitzacions històriques, com una cadena humana de 800 persones. També hem aconseguit que el Senat rebutgi el projecte del megaparc fotovoltaic.

Quins projectes futurs teniu?

Volem ampliar el bosc i continuar mobilitzant la ciutadania fins que Son Bonet sigui un espai lliure públic regulat i s'hi implanti el bosc mediterrani.

Quin missatge voleu transmetre?

Les ciutats necessiten més espais verds per a la salut pública i per combatre el canvi climàtic. És hora d'exigir compromisos fermes als nostres polítics i actuar per crear pobles més verds.

¿Cuándo surgió la iniciativa de crear esta asociación?

En 2021, en respuesta al proyecto de AENA para instalar un Megaparque Fotovoltaico en el Espacio Libre Público de Son Bonet, terrenos expropiados durante el franquismo y que han sido zona de recreo para Marratxí durante décadas. Ya en los años 2000 se intentó crear una comuna en estos terrenos, logrando plantar un pequeño bosque mediterráneo.

¿Cuántos miembros sois?

Es difícil de cuantificar, pero tenemos un grupo de WhatsApp con 200 personas y varios subgrupos que trabajan en tareas como acción política, reforestación y actividades culturales y sociales.

¿Cuál es vuestra tarea principal?

Conseguir un acuerdo con AENA y el Ayuntamiento de Marratxí para regularizar el uso público de Son Bonet e impulsar un bosque mediterráneo, evitando futuros proyectos especulativos y creando un pulmón verde para el pueblo en un contexto de cambio climático.

¿Qué iniciativas destacarías?

Mantener la actividad durante casi 5 años, creando un bosque mediterráneo de 10.000 m² con área de picnic, y movilizaciones históricas como una cadena humana de 800 personas. También hemos logrado que el Senado rechace el proyecto del Megaparque Fotovoltaico.

¿Qué proyectos futuros tenéis?

Ampliar el bosque y seguir movilizand a la ciudadanía hasta que Son Bonet sea un espacio libre público regulado y se implante el bosque mediterráneo.

¿Qué mensaje queréis transmitir?

Las ciudades necesitan más espacios verdes por salud pública y para combatir el cambio climático. Es hora de exigir compromisos firmes a nuestros políticos y actuar para crear pueblos más verdes.

sonbonetpulmoverd@gmail.com

ES PUNTET

Quan va sorgir aquesta associació?

L'associació neix entre el 2002 i el 2003, d'una altra associació lligada a l'església d'Es Pla de na Tesa, ja que els joves que en formaven part varen decidir crear el que coneixem ara com Es Puntet.

Quants de membres sou?

Va variant molt cada curs. De monitors fixos en podem ser entre 10 i 15. Intentam que els rols no estiguin gaire marcats, perquè és un voluntariat. Però també tenim moltes de mans que ens volen ajudar. A l'esplai hi ha grups de diverses edats, entre els tres i els devuit anys, amb els quals feim activitats per grups tant junts com separats.

Quin és el vostre propòsit?

Pretenem que cada grup d'infants i joves sigui una família. Volem fer poble, i que els veïnats i les famílies participin.

Quines iniciatives destacaríeu?

Feim moltes d'activitats diferents. Cada dissabte ens reunim de les onze a la una del migdia. A més, participam en els actes del poble, com per exemple la Fira de la Llet d'Ametlla, amb una paradeta. Venem manualitats, i les famílies hi participen duent menjar. L'objectiu és abaratir els costos dels tres campaments anuals, ja que ens traslladam a diferents punts de la Península o de Mallorca. Feim pluges d'idees amb els infants per decidir les activitats de l'any vinent. A partir d'aquestes idees, organitzam el Sopar Show, un vespre ple d'espectacles.

Quins projectes futurs teniu?

Per Nadal ja tenim els campaments d'estiu organitzats. Però el que tenim més a prop és un escape room que organitzam cada any per Halloween, estarà obert a totes les famílies i veïnats.

On estau?

No tenim espai propi, és millor que les persones interessades ens contactin per internet. Estam entre l'Espai Jove i Ca Ses Monges d'Es Pla de na Tesa.

¿Cuándo surgió esta asociación?

La asociación nace entre el 2002 y el 2003, de otra asociación ligada a la iglesia de Es Pla de na Tesa, ya que los jóvenes que formaban parte decidieron crear lo que conocemos ahora como Es Puntet.

¿Cuántos miembros sois?

Va variando mucho cada curso. Monitores fijos podemos ser entre 10 y 15. Intentamos que los roles no estén muy marcados, porque es un voluntariado. Pero también tenemos muchas manos que nos quieren ayudar. En el "esplai" hay grupos de diversas edades, entre los tres y los dieciocho años, con los que realizamos actividades por grupos tanto juntos como separados.

¿Cuál es vuestro propósito?

Pretendemos que cada grupo de niños y jóvenes sea una familia. Queremos "fer poble" y que los vecinos y las familias participen.

¿Qué iniciativas destacarías?

Hacemos muchas actividades diferentes. Cada sábado nos reunimos de las once a la una de la tarde. Además, participamos en los actos del pueblo, como por ejemplo la Fira de la Llet d'Ametlla, con un tenderete. Vendemos manualidades, y las familias participan llevando comida. El objetivo es abaratar los costes de los tres campamentos anuales, ya que nos trasladamos a distintos puntos de la Península o Mallorca. Hacemos lluvias de ideas con los niños para decidir las actividades del próximo año. A partir de estas ideas, organizamos la Cena Show, una noche llena de espectáculo.

¿Qué proyectos futuros tenéis?

Por Navidad ya tenemos los campamentos de verano organizados. Pero lo que tenemos más cerca es un escape room que organizamos cada año por Halloween, estará abierto a todas las familias y vecinos.

¿Dónde estáis?

No tenemos espacio propio, es mejor que las personas interesadas nos contacten por internet. Estamos entre el Espai Jove y Ca Ses Monges d'Es Pla de na Tesa.

espuntet.esplai@gmail.com | @es_puntet | espuntet.org

SANT MARÇAL

2024

FIRA DE TARDOR

**213 DE
NOVEMBRE**

**MOSTRA DE PRODUCTE LOCAL,
MERCAT, EXPOSICIONS, MÚSICA,
ACTIVITATS INFANTILS I MOLT MÉS!**

MARRATXI.ES

Ajuntament
de Marratxí